

**UCHWAŁA NR L/515/14
RADY MIEJSKIEJ W WYSZKOWIE**

z dnia 26 czerwca 2014 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Ślubów na lata 2014 - 2021.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 594 z późn.zm.) w związku z § 10 ust. 2 pkt. 2, lit. b Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013 (tekst jednolity Dz. U. 2013 r. poz. 501), Rada Miejska w Wyszkanie uchwala, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Ślubów na lata 2014 - 2021, przyjęty Uchwałą Nr 1/2014 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Ślubów z dnia 25.06.2014r., stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wyszkania.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Elżbieta Piórkowska

PLAN

ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

ŚLUBÓW

NA LATA 2014-2021

Załącznik

Nr 1 do Uchwały nr: L/515/2014

Rady Miejskiej w Wyszkiwie

z dnia 26 czerwca 2014r.

SPIS TREŚCI:

I.	WSTĘP	2
II.	METODOLOGIA	4
III.	CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	5
	3.1. RYS HISTORYCZNY	5
	3.2. POŁOŻENIE	6
	3.2. ŚLUBÓW – LUDZIE I LICZBY.....	8
IV.	OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI	9
V.	ANALIZA SWOT.....	10
VI.	MISJA	14
VII.	PRIORYTETY ROZWOJU SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO	15
VIII.	CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA	16
IX.	WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY	20
X.	OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW, SPRZYJAJĄCYCH NAWIĄZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH, ZE WZGLĘDU NA ICH POŁOŻENIE ORAZ CECHY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE	21
XI.	OPIS ZADANIA PRIORYTETOWEGO	21
XII.	SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORINGU	23

I. WSTĘP

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszeniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” działanie „Odnowa i rozwój wsi”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Wyszki przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości Ślubów.

Głównym celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów.

Podstawą rozwoju miejscowości Ślubów jest, więc dokument pod nazwą „Plan Odnowy Miejscowości Ślubów na lata 2014-2021”, który określa misję, cele i kierunki działania wraz z zadaniami inwestycyjnymi na lata 2014-2021.

Przedstawione opracowanie koncentruje się na realizacji najistotniejszych zadań wskazanych przez społeczność lokalną przy wykorzystaniu istniejącego potencjału i szans rozwojowych występujących na obszarze Ślubowa, łącząc zasoby ludzkie, naturalne, kulturowe.

„Plan Odnowy Miejscowości Ślubów na lata 2014-2021” stanowi wieloletni dokument strategiczny. Zapisy planu zachowują zgodność z dokumentami strategicznymi i operacyjnymi opracowanymi na poziomie kraju, województwa i lokalnego otoczenia.

Niniejsze opracowanie ma za zadanie w sposób przejrzysty przedstawić oddolną wizję rozwoju miejscowości będącą odzwierciedleniem oczekiwań i potrzeb mieszkańców dotyczących przyszłych kierunków jej rozwoju, co umożliwi m.in. racjonalne i efektywne wykorzystanie środków pomocowych.

„Plan Odnowy Miejscowości Ślubów na lata 2014-2021” powstał w uspołecznionym procesie spotkań i konsultacji, przy udziale pracowników Urzędu Miejskiego w Wyszkowie. Proces opracowania obejmował badanie uwarunkowań obszaru, przeprowadzenie analizy

SWOT, wypracowanie wizji miejscowości oraz wybór celów wraz z opracowaniem wieloletniego planu budżetowego, zasad wdrażania i oceny efektów realizacji planu.

Dokument stanowi więc podsumowanie prowadzonych analiz związanych z przyszłością miejscowości Ślubów i określa koncepcję jej rozwoju.

II. METODOLOGIA

„Plan Odnowy Miejscowości Ślubów na lata 2014-2021” opracowano przyjmując za podstawę wyniki debaty strategicznej organizowanej metodą aktywnego planowania strategicznego.

Przeprowadzono debatę z udziałem mieszkańców Ślubowa, liderów lokalnych, sołtysa i pracowników Urzędu Miejskiego w Wyszkowie. Jej zadaniem było zidentyfikowanie celów i kierunków działania w poszczególnych przyjętych teoretycznie obszarach życia społeczno – gospodarczego oraz wyznaczenie wariantu rozwoju miejscowości.

Na podstawie wypracowanej **analizy SWOT**, która przedstawia **silne strony** (wewnętrzne) miejscowości, **słabe strony** (wewnętrzne), **szanse** (zewnętrzne) i **zagrożenia** (zewnętrzne) odpowiedziano na pytanie:

„Co należy zrobić, albo, jakie podjąć działania lub spowodować efekty tych działań, żeby zlikwidować słabe strony miejscowości i zniwelować zagrożenia?”

Następnie przygotowano kilkanaście celów opierając się na wcześniej wybranych w wyniku dyskusji słabych stronach i zagrożeniach.

Podobnie pracowano przy budowaniu celów określonych na podstawie mocnych stron i szans. Kolejnym krokiem procesu konsultacji społecznej była hierarchizacja celów w poszczególnych obszarach życia społeczno - gospodarczego.

Przyjęto, że winny zostać wyróżnione cele pierwszorzędne, bez których miejscowość nie może się rozwijać oraz, cele drugorzędne, które przyspieszają rozwój danego obszaru społeczno-gospodarczego.

Wynikiem konsultacji po debacie strategicznej było wypracowanie celów w obszarze: infrastruktura, gospodarka oraz społeczność, wraz określeniem wybranego wariantu rozwoju.

Jednocześnie, mieszkańcy zgłaszając inwestycje niezbędne do realizacji na terenie Ślubowa dokonali ich hierarchizacji pod kątem niezbędności dla podniesienia poziomu życia mieszkańców Ślubowa.

„Plan Odnowy Miejscowości Ślubów na lata 2014-2021” jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może

zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy Unii Europejskiej.

III. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

3.1 Rys historyczny

Pierwsze wzmianki na temat Ślubowa pojawiają się w dokumentach z ok. 1383 roku dotyczących uposażenia kościoła wyszkowskiego. W drugiej połowie XV stulecia Ślubów należał do rodów Tryców, w tym okresie został on włączony do nowej parafii w Niegowie, której fundatorami byli właśnie Trycowie. Wówczas Ślubów zyskał także prawa miejskie, tym samym zaliczał się do miast IV kategorii klasyfikacji koronnej. Niestety, Ślubów stracił prawa miejskie już w 1655 roku, w związku z najazdem szwedzkim i zniszczeniami, jakie on przyniósł. Przyczyn słabości i upadku Ślubowa jako miasta było kilka, najważniejszymi z nich były cykliczne powodzie. W połowie XVIII w. Ślubów liczył ok. 80 mieszkańców i liczba ta stopniowo wzrastała – w 1810 r. sięgnęła ok. 150 osób, a 1825 r. – 190. W roku 1961 w Ślubowie mieszkało ok. 250 osób. W latach 1939 – 1945 wieś ucierpiała z powodu działań wojennych. Układ miejski nie został wykształcony na skutek nieudanej lokacji.

W zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, opieki szpitalnej i specjalistycznej mieszkańcy Ślubowa korzystają z usług Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej (Szpitala Powiatowego) w Wyszkowie oraz placówek lekarzy rodzinnych. Na terenie sołectwa nie ma publicznej szkoły, ani przedszkola, nie ma także świetlicy wiejskiej. W sferze sportu i rekreacji, mieszkańcy sołectwa Ślubów mogą korzystać na co dzień z sali gimnastycznej i boiska znajdujących się na terenie Szkoły Podstawowej im. Jana Brzechwy w Lucynowie.

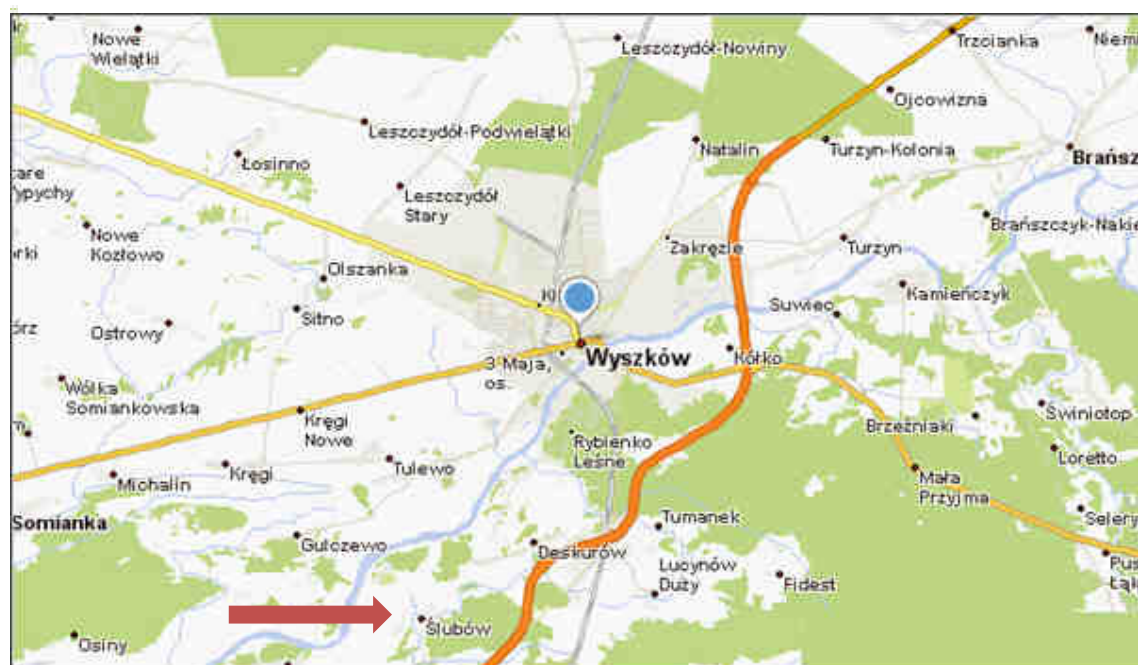
Stan środowiska naturalnego w Ślubowie należy ocenić pozytywnie. W miejscowości nie ma większych emitorów zanieczyszczenia (jest to obszar typowo rolniczy, prawie nie ma przemysłu). Jedynymi źródłami zanieczyszczenia są paleniska domowe, kotłowe oraz komunikacja samochodowa.

3.2. Położenie

Ślubów to wieś, położona na południu od Wyszkowa. Jest to miejscowość znajdująca się około 57 km od Warszawy.

Mapa nr 3. Ślubów na mapie Polski

Mapa nr 4. Ślubów w okolicach Wyszkowa

Zdjęcie nr 1. Ślubów

Zdjęcie nr 2. Kapliczka przydrożna, Ślubów.

3.3. Ślubów - ludzie i liczby

Ślubów zamieszkuje 157 osób, z czego 86 osób stanowią kobiety, 71 to mężczyźni. Struktura wiekowa miejscowości nie odbiega od średniej gminy np. dzieci i młodzież do lat 19 stanowią 20% populacji, 105 osób to osoby w wieku produkcyjnym, co stanowi 67 % populacji.

W Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej widnieje 13 podmiotów gospodarczych z siedzibą w Ślubowie, zakres ich działalności to m.in. usługi i handel. Mieszkańcy Ślubowa w większości utrzymują się z pracy w pobliskich miejscowościach.

Tabela nr 1 Wielkość gospodarstw rolnych w Ślubowie

Lp.	Powierzchnia	Liczba gospodarstw
1.	0,00 – 0,4999 ha	126
2.	0,5 – 0,9999 ha	16
3.	1,0 – 1,4999 ha	5
4.	1,5 – 1,9999 ha	3
5.	2,0 – 2,9999 ha	9
6.	3,0 – 4,9999 ha	7
7.	5,0 – 6,9999 ha	9
8.	7,0 – 9,9999 ha	9
9.	10,0 – 14,9999 ha	3

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Wyszkanie

Tabela nr 2 Struktura gruntów według klasy bonitacyjnych w obrębie geodezyjnym Ślubów

Lp.	Rodzaj użytków	Powierzchnia [ha]
1.	grunty klasy I	0
2.	grunty klasy II	0
3.	grunty klasy III	0
4.	grunty klasy IVa	0
5.	grunty klasy IVb	0,760
6.	grunty klasy V	79,88

7.	grunty klasy VI	291,95
8.	grunty klasy VIz	20,31
9.	Grunty orne	392,90
10.	Łąki	49,4226
11.	Pastwiska trwałe	72,2494
12.	Lasy	103,1205
13.	Nieużytki	12,0953
14.	Drogi	25,0612
15.	Tereny mieszkaniowe	23,8884
16.	Tereny różne	0,00
17.	Rowy	161,6603
18.	Grunty zadrzewione i zakrzewione	0,0366
19.	Sad	2,3801
18.	Razem powierzchnia (9÷19)	449,91

W odróżnieniu od miejscowości położonych po południowej stronie rzeki Bug i nad rzecznych brak jest posiadłości lotniskowych.

IV. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

W celach znajdujących się w niniejszym dokumencie zawarte są kierunki działania, które stanowią naturalny obszar realizacji Planu Odnowy Miejscowości Ślubów.

Plan ten określa szczególne obszary, które stanowią wyodrębnione elementy przestrzeni miejscowości:

- obszary infrastruktury publicznej,
- obszary infrastruktury kulturalnej i oświatowo - sportowej,
- obszary infrastruktury technicznej,

- obszary aktywizacji społecznej i gospodarczej
- obszary infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej,
- obszary infrastruktury drogowej i okołodrogowej,
- obszary infrastruktury proturystycznej,
- obszary opieki zdrowotnej,
- obszary bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Powyższe obszary zapisane w celach pierwszorzędnych i drugorzędnych traktuje się jako obszary rozwoju społeczno-gospodarczego miejscowości Ślubów na lata 2014-2021.

Wymienione obszary zidentyfikowane na podstawie celów i kierunków działania stanowią o podziale przestrzeni społeczno – gospodarczej miejscowości, w których będą realizowane poszczególne przedsięwzięcia zamieszczone w Planie Odnowy Miejscowości Ślubów. Dotyczy to inwestycji finansowanych w oparciu o montaż finansowy środków z budżetu gminy i funduszy strukturalnych, jak i realizowanych tylko w oparciu o środki własne.

V. ANALIZA SWOT

Określenie SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron miejscowości oraz badania szans i zagrożeń, jakie przed nią stoją. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

„mocnych stron” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony miejscowości i które należy wykorzystać sprzyjać będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);

„słabych stron” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony miejscowości i które nie wyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);

„szans” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy

odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi miejscowości;

„zagrożeń” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój miejscowości).

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego miejscowości.

Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach miejscowości i stojących przed nią szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach miejscowości ułożonych przekrojowo (w ramach poszczególnych obszarów życia społeczno - gospodarczego).

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zaradność, pracowitość społeczności lokalnej; ➤ Dobrze zorganizowana społeczność lokalna; ➤ Czyste środowisko naturalne; ➤ Położenie na terenie „Zielonych Płuc Polski”; ➤ Atrakcyjne położenie geograficzne; ➤ Położenie w pobliżu aglomeracji warszawskiej; ➤ Niewyeksplloatowany wizerunek regionu; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Braki w infrastrukturze technicznej; ➤ Brak miejsca, które koncentrowałoby życie mieszkańców; ➤ Brak odpowiedniego miejsca do organizacji zebrań społeczności wiejskiej; ➤ Słabo wykorzystane walory lokalizacji; ➤ Brak rozbudowanej infrastruktury turystycznej, sportowej oraz kulturalnej; ➤ Brak małej architektury turystycznej – punkty widokowe, miejsca odpoczynku, pól biwakowych, kładki, zagospodarowanie szlaków turystycznych, szlaki konne, itp. ➤ Słaba znajomość języków obcych;

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Brak wiedzy na temat kreowania, wykorzystania produktu lokalnego i jego promocji wśród społeczności wiejskiej; ➤ Niska dostępność Internetu; ➤ Niskie kwalifikacje mieszkańców w zakresie korzystania z pomocy zewnętrznej; ➤ Niska świadomość ekologiczna społeczeństwa; ➤ Wszystkie działania skupiają się na bieżących sprawach; ➤ Niska świadomość ekologiczna mieszkańców;
<p>OKAZJE, SZANSE</p>	<p>TRUDNOŚCI, ZAGROŻENIA</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Działalność programów na rzecz rozwoju obszarów wiejskich – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich; ➤ Zaangażowanie wielu osób i środowisk na rzecz rozwoju miejscowości; ➤ Priorytetowe traktowanie kwestii środowiska naturalnego i zrównoważonego rozwoju przez instytucje unijne; ➤ Wzrost zamożności klasy średniej; ➤ Wzrost zapotrzebowania na usługi i konsumpcję; ➤ Zapotrzebowanie na turystykę 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niestabilne i niespójne prawo i przepisy fiskalne nieprzyjazne rozwojowi przedsiębiorczości indywidualnej i rodzinnej; ➤ Rosnące tempo rozwoju technologii wymagające ponoszenia znaczących nakładów na rozwój produktów i usług oraz podtrzymywanie konkurencyjności oferty; ➤ Przejmowanie części negatywnych zachowań z otoczenia – konsumpcjonizm, zmiana wartości; ➤ Występujący zanik solidarności społecznej i pomocy sąsiedzkiej; ➤ Utrwalanie zjawiska ubóstwa

<p>kulturową i alternatywną;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wzrost popularności turystyki aktywnej, weekendowej; ➤ Środki strukturalne Unii Europejskiej, dostępne w zakresie rozbudowy infrastruktury turystycznej; ➤ Możliwości wymiany dobrych praktyk z instytucjami w kraju i za granicą; ➤ Powolny wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie zdrowego trybu życia i aktywności fizycznej; ➤ Rozwój edukacji – zwracanie coraz większej uwagi na kształcenie ustawiczne oraz wyższe wykształcenie; 	<p>i wykluczenia społecznego;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Starzejące się społeczeństwo; ➤ Emigracja młodych ludzi i fachowców za granicę; ➤ Skomplikowane procedury pozyskiwania i rozliczania środków pomocowych – duża biurokracja – zagrożenie szczególnie istotne dla osób fizycznych i małych organizacji pozarządowych (wkład własny, zasada refundacji, nadmierna sprawozdawczość); ➤ Wysokie koszty inwestycji w ochronę środowiska; ➤ Kolidują interesy pomiędzy ochroną ekosystemów a funkcjami gospodarczymi, turystycznymi i osadniczymi;
--	---

Analizując, wyniki przedstawionej analizy SWOT wskazują, że miejscowość Ślubów posiada wiele niepowtarzalnych potencjałów pozwalających na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy tego obszaru. Szczególną uwagę zwrócić należy na naturalną tendencję do urbanizacji wsi i tendencje do osiedlania. Należy tu także wspomnieć o walorach kulturowych i przyrodniczych. Możliwości rozwoju gospodarczego sołectwa oraz atrakcyjność turystyczna regionu są duże, zwłaszcza dla mieszkańców aglomeracji warszawskiej jest oczywista. □ Pozytywnie oceniany może być również poziom kapitału ludzkiego, zwłaszcza w warstwie postaw dotyczących pracy. Nieco bardziej krytycznie należy spojrzeć na poziom przedsiębiorczości mieszkańców, którzy w głównej mierze utrzymują się z pracy w sąsiednich miastach. Poprawy wymaga również stan i nasycenie w infrastrukturę techniczną i społeczną.

Powyższe czynniki wskazują na najważniejsze wyzwanie stojące przed społecznością Ślubowa. Jest nim odpowiednie uplasowanie miejscowości w stosunku do Wyszkowa i dalej aglomeracji warszawskiej, zwłaszcza zaś stwarzanie oferty atrakcyjnej dla jej mieszkańców.

Ślubów może funkcjonować z sąsiednimi obszarami metropolitalnymi i sąsiednimi miejscowościami wczasowymi na zasadach uzupełniających zapewniając dobre warunki dla rozwoju mieszkalnictwa, pełnienia funkcji rekreacyjno-turystycznych, czy dostarczając wartościowych produktów rolno-spożywczych.

Z powyższym wiąże się także konieczność przeciwstawienia się nastrojom emigracyjnym. Dotyczy to mieszkańców młodych, którzy szans swojego indywidualnego rozwoju są skłonni poszukiwać nie tylko poza swoimi miejscowościami, ale wręcz poza krajem. Dlatego, istotnym zadaniem jest stworzenie w Ślubowie takich warunków życia, które będą konkurencyjne względem innych obszarów, zwłaszcza zaś wobec rynków pracy sąsiednich miejscowości.

VI. MISJA

Misja jest wyrażeniem, które określa główny cel miejscowości, jej „sens życia”. Jest wyrazem dążeń i oczekiwań w stosunku do miejscowości, dla której została sformułowana.

Wypracowana misja rozwoju miejscowości poprzez wizję, pokazuje pozytywny obraz miejscowości Ślubów na kolejne 7 lat.

Przeprowadzone analizy i wyartykułowane potrzeby mieszkańców, pozwalają na określenie głównych celów planu. Cele te będą wyznacznikiem kierunku wszystkich działań objętych planem.

Misja dla miejscowości Ślubów jest opisem wizji miejscowości oraz jej głównego pola działań w przyszłości. Koncentruje się ona na istocie rzeczy, dostosowuje kierunki działań do długoterminowych celów, równocześnie pełni funkcje motywacyjne i promocyjne.

Misja wyraźnie określa charakter miejscowości i wskazuje jej atuty. Z misji bezpośrednio wynikają obszary, które powinny być rozwijane. Obszary rozwojowe Ślubowa, które wypracowano wspólnie na debacie strategicznej wzajemnie się uzupełniają. Wiele zadań realizacyjnych wskazanych w obszarze "gospodarka" powiązanych będzie zarówno z obszarem "infrastruktura", jak i dotyczyć będzie samych mieszkańców. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości będzie zarówno kreował nowe miejsca pracy, jak również będzie wpływał na inwestycje w dziedzinie infrastruktury czy ochrony środowiska naturalnego. Zadania realizowane w obszarach związanych z kulturą, oświatą i sportem wpłyną na

podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców oraz integracji kulturalnej z gminą i regionem.

„Misją rozwoju miejscowości jest poprawa poziomu i jakości życia mieszkańców poprzez zrównoważony rozwój obszarów wiejskich w oparciu o walory turystyczno-krajobrazowe obszaru, przy poszanowaniu tradycji, kultury i środowiska naturalnego. Przy realizacji wspólnych celów opieramy się na wzajemnym zaufaniu i partnerskiej współpracy pomiędzy samorządem, organizacjami społecznymi, przedsiębiorcami i aktywnymi grupami mieszkańców, wykorzystując możliwości wynikające z członkostwa Polski w UE i dostępności do środków wspierania rozwoju lokalnego.”

W dalszej części planu przedstawiono obszary, cele i kierunki działania dla każdego z obszarów życia społeczno – gospodarczego (gospodarka, infrastruktura, społeczność).

VII. PRIORYTETY ROZWOJU SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO

Hierarchizacji celów dokonano w trzech obszarach rozwoju społeczno - gospodarczego. Dla każdego z tych obszarów wyznaczono cele pierwszorzędne, bez których miejscowość Ślubów nie ma możliwości dalszego rozwoju. Dodatkowo, jeżeli było to możliwe wskazano cele drugorzędne, które powinny znacznie przyspieszać rozwój w danym obszarze.

Na podstawie tak zhierarchizowanych celów określono priorytety w poszczególnych obszarach rozwoju społeczno - gospodarczego i zapisano je poniżej:

➤ G O S P O D A R K A

Priorytetem w obszarze gospodarczym są działania w kierunku wykorzystania położenia Ślubowa oraz tworzenia warunków do powstawania nowych miejsc pracy przy jednoczesnym rozwijaniu zdolności do pozyskania środków finansowych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i innych źródeł pozabudżetowych.

➤ I N F R A S T R U K T U R A

Priorytetem w tym obszarze jest podjęcie działań w kierunku rozbudowy infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej oraz kulturalnej i sportowej na terenie Ślubowa przy jednoczesnym intensywnym działaniu na rzecz poprawy infrastruktury drogowej.

➤ S P O Ł E C Z N O Ś Ć

Obszar społeczny za priorytetowe cele przyjął tworzenie warunków do poprawy funkcjonowania i dostępności mieszkańców do opieki społecznej, oferty kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej oraz tworzenie warunków do dalszego integrowania mieszkańców między innymi zwiększając ich dostęp do informacji. Działania te winny być wsparte niwelowaniem skutków występowania bezrobocia na terenie miejscowości.

VIII. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA

Cele wraz z kierunkami działania zostały podzielone na obszary strategiczne. Obszary strategiczne są najistotniejszymi polami działania, a jednocześnie wytyczają kierunki prac na najbliższe lata. Działalność miejscowości Ślubów koncentrować będzie się na trzech obszarach:

- *GOSPODARKA,*
- *INFRASTRUKTURA,*
- *SPOŁECZNOŚĆ.*

Tabela celów w poszczególnych obszarach (gospodarka, infrastruktura, społeczność) uporządkowuje pod względem ważności i znaczenia dla rozwoju poszczególne zidentyfikowane cele.

Cele pierwszorzędne - w każdym z tych obszarów to takie cele, bez których rozwój danego obszaru nie jest możliwy. Przewidziano, że czas realizacji tych celów z przyporządkowanymi tym celom inwestycjami powinien się zamknąć przed 2021 rokiem.

Cele drugorzędne - to cele, które w skrócie można określić jako cele prorozwojowe (ich realizacja przyspieszy rozwój danego obszaru), a czas realizacji tych celów łącznie przypisanymi im inwestycjami może wykroczyć poza rok 2021.

Kierunki działania zmierzające do realizacji poszczególnych celów strategicznych przedstawiono poniżej w układzie tabelarycznym.

Jednocześnie, zidentyfikowane inwestycje niezbędne do realizacji na terenie miejscowości Ślubów zhierarchizowano dla zbudowania podstaw logicznego uporządkowania celów i kierunków (inwestycji) w poszczególnych obszarach rozwoju społeczno – gospodarczego.

Tabela 2 Obszar strategiczny pn. „Gospodarka”

GOSPODARKA				
Cele pierwszorzędne do roku 2021				
<i>Podjąć działania w kierunku wykorzystania położenia Ślubowa</i>	<i>Podjąć działania w kierunku skutecznego pozyskania środków finansowych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i innych źródeł pozabudżetowych.</i>		<i>Tworzyć warunki do powstawania nowych miejsc pracy.</i>	
Kierunki działania (inwestycje)	Kierunki działania (inwestycje)		Kierunki działania (inwestycje)	
Stworzenie korzystnych warunków lokalizacyjnych dla rozwoju działalności pozarolniczej.	Opracowanie dokumentacji technicznych na planowane inwestycje.	Zabezpieczenie środków własnych w budżecie gminy na realizację planowanych zamierzeń w Ślubowie z udziałem środków UE.	Współdziałanie samorządu lokalnego z PUP w realizacji nowych form zatrudnienia np. przedsiębiorstwa społeczne, i nowych form wspierających przedsiębiorczość na wsi (inkubatory wiejskie).	Zniesienie barier administracyjnych i biurokratycznych

Tabela 3 Obszar strategiczny „Infrastruktura”

INFRASTRUKTURA			
Cele pierwszorzędne do roku 2021			
<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury drogowej i okołodrogowej.</i>		<i>Podjąć działania w kierunku budowy i rozbudowy infrastruktury rekreacyjnej i społeczno - kulturalnej.</i>	
Kierunki działania (inwestycje)		Kierunki działania (inwestycje)	
Wykonanie oświetlenia ulicznego	Budowa dróg lokalnych i chodników	Budowa placu zabaw	Budowa boiska
Cele drugorzędne			
<i>Stwarzać warunki do rozwoju infrastruktury publicznej.</i>		<i>Tworzyć warunki do rozwoju infrastruktury turystycznej.</i>	
Kierunki działania (inwestycje)		Kierunki działania (inwestycje)	
Budowa ciągów drogowych zapewniających przejazd przez wieś.	Szkolenia dla mieszkańców nt. trendów w turystyce wiejskiej i tworzenia lokalnych produktów markowych.	Organizacja szlaków turystycznych na terenach miejscowości Ślubów oraz okolicach	

Tabela 4 Obszar strategiczny „Społeczność”

SPOŁECZNOŚĆ					
Cele pierwszorzędne do roku 2021					
<i>Stworzyć warunki do poprawy funkcjonowania i dostępności mieszkańców do opieki zdrowotnej i społecznej.</i>		<i>Podjąć działania w kierunku dalszego integrowania mieszkańców Ślubowa oraz zwiększenie dostępu mieszkańców do informacji.</i>		<i>Niwelować skutki występowania bezrobocia.</i>	
Kierunki działania (inwestycje)		Kierunki działania (inwestycje)		Kierunki działania (inwestycje)	
Uruchomienie programów edukacyjnych w zakresie profilaktyki zdrowotnej dla dzieci, młodzieży i dorosłych.	Organizacja badań profilaktycznych przez gminę dla mieszkańców Ślubowa i okolic.	Organizacja imprez kulturalnych i rekreacyjnych na terenie Ślubowa	Organizacja różnych kursów i szkoleń dla wszystkich grup wiekowych dla rozwoju zainteresowań artystycznych i kulturalnych mieszkańców.	Organizacja kursów i szkoleń zawodowych.	Współpraca z instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców.
Cele drugorzędne					
<i>Działać na rzecz utrzymania bezpieczeństwa oraz porządku publicznego na terenie miejscowości.</i>		<i>Działać na rzecz zwiększenia aktywności społeczności lokalnej.</i>		<i>Podjąć działania w kierunku organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.</i>	
Kierunki działania (inwestycje)		Kierunki działania (inwestycje)		Kierunki działania (inwestycje)	
Budowa chodników i poboczy.	Utworzenie placu zabaw dla dzieci	Wsparcie działalności lokalnych organizacji pozarządowych.	Wsparcie lokalnych inicjatyw.	Dalsza organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.	Organizacja wyjazdów dzieci i młodzieży z Ślubowa do ośrodków kultury.

IX. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY

Tabela Wieloletniego Planu Inwestycyjnego zawiera przedsięwzięcia inwestycyjne, które zostały uzgodnione przez Zebranie Wiejskie i mieszkańców miejscowości Ślubów.

Umieszczone przedsięwzięcia zostały zaplanowane na lata 2014/2021. Niektóre z tych zadań będą finansowane z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Natomiast inne inwestycje sfinansowane będą przy udziale m.in. budżetu Gminy, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 i innych dostępnych funduszy pozabudżetowych.

Tabela 5 Wieloletni Plan Inwestycyjny - (wartość inwestycji w PLN)

Nazwa zadania	Nakłady całkowite	Środki własne	Dofinansowanie	Lata realizacji
Wykonanie oświetlenia ulicznego	65 544,44	16 386,11	49 158,33	2014-2015
Budowa chodników	600 000,00	300 00,00	300 000,00	2014-2021
Modernizacja i budowa dróg lokalnych	800 000,00	500 000,00	300 000,00	2014-2021
Budowa ścieżek rowerowych, szlaków pieszych oraz konnych	700 000,00	200 000,00	500 000,00	2014-2021

X. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW, SPRZYJAJĄCYCH NAWIĄZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH, ZE WZGLĘDU NA ICH POŁOŻENIE ORAZ CECHY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE

Jak już wspomniano w niniejszym opracowaniu Ślubów nie posiada wykształconego obszaru centrum wsi, który koncentrowałby obiekty pełniące funkcje komercyjne, publiczne oraz sakralne, rekreacyjno-kulturalne, które zwykle są związane z zaspokajaniem potrzeb mieszkańców oraz sprzyjają nawiązywaniu i podtrzymywaniu kontaktów społecznych.

Krajobraz miejscowości pozbawiony jest dominant. Pod względem funkcji jest to obszar homogeniczny, gdyż przyrost zabudowy usługowej jest niewspółmierny z rozwojem terenów mieszkaniowych oraz nieciągły przestrzennie ze względu na to, że poszczególne „wyspy zabudowy”, nadal porozdzielane nieużytkami, nie są powiązane systemem przestrzeni publicznych bogatszym niż niezbędna przestrzeń komunikacji.

Wobec powyższego istnieje naturalna potrzeba stworzenia, wytyczenia centrum wsi, miejscowości, które koncentrowałoby życie społeczne mieszkańców wsi, naturalnie wskazywałoby miejsce do podjęcia działalności gospodarczej itp.

Wybór obszaru, ze względu na jego dogodne położenie oraz łatwą dostępność, dokonany został przez mieszkańców we współpracy z władzami Gminy. Działka na której realizowane będzie przedsięwzięcie priorytetowe jest własnością Gminy Wyszaków.

XI. OPIS ZADANIA PRIORYTETOWEGO

Zadaniem priorytetowym, przewidzianym do realizacji w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie jest **„Wykonanie oświetlenia ulicznego”** które będzie polegało na zagospodarowaniu przestrzeni publicznej w miejscowości Ślubów (zdjęcie poniżej).

Zdjęcie nr 1. Miejsce, na którym przebiegać będzie oświetlenie

Przedmiotowe zadanie jest zgodne z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wyszaków. Obejmuje ono wykonanie oświetlenia w miejscowości Ślubów, na drodze komunikacyjnej i lokalnej. W celu wykonania przedmiotowej inwestycji wybudowana zostanie napowietrzna izolowana niskiego napięcia sieć elektroenergetyczna. W zakresie działań podjęty zostanie montaż i stawianie słupów wraz z podwieszeniem przewodu oświetlenia ulicznego oraz montaż opraw oświetlenia ulicznego wraz z wysięgami.

Mieszkańcy Ślubowa przy wyborze zadania priorytetowego akcentowali potrzebę wykonania oświetlenia wzdłuż głównej drogi przebiegającej przez wieś, wzdłuż której skupia się główna zabudowa Ślubowa. Działanie to będzie wpływać na poprawę jakości życia mieszkańców poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców.

Nadmienić należy, że inwestycja ta jest konieczna dla dalszego spójnego rozwoju miejscowości. Da ona dobry punkt odniesienia dla rozwoju przestrzennego. Uważa się, że inwestycja ta będzie odgrywać dużą rolę w rozwoju społeczności lokalnej i lokalnej gospodarki.

XII. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORINGU

Określony system wdrażania Planu Odnowy Miejscowości wywołuje zgodny z nim system monitorowania i oceny (ewaluacji) całego dokumentu. Monitoring i ewaluacja polegają na dokonywaniu okresowej oceny stopnia realizacji działań zapisanych w dokumencie strategicznym i wprowadzeniu modyfikacji zgodnie ze zmieniającymi się warunkami zewnętrznymi i wewnętrznymi wpływającymi na rozwój społeczny i gospodarczy miejscowości. Zatwierdzając Plan Odnowy Miejscowości Gmina Wyszaków zobowiązuje się do jego monitoringu.

Wprowadzenie systemu monitoringu i ewaluacji uwidoczni konieczność rozwiązania problemu dezaktualizacji założeń Planu Odnowy Miejscowości, wynikających ze zmieniających się warunków działania samorządu, prawodawstwa i innych czynników mogących deformować zasadność podejmowanych działań w ramach niniejszego dokumentu. Zakłada się również możliwość tworzenia dodatkowych kart projektów, które będą wpisywać się w założone cele operacyjne. Monitoring prowadzony będzie wyłącznie na podstawie stopnia osiągnięcia podstawowych wskaźników produktu i rezultatu danego projektu.

W gestii samorządu pozostanie zatwierdzenie drogą uchwały zmian w zapisach Planu.

Sposoby monitorowania:

Monitoring – śledzenie, czyli ocena realizacji Planu Odnowy Miejscowości, odbywać się będzie na poziomie oceny realizacji poszczególnych projektów inwestycyjnych:

- Każdy projekt powinien posiadać kartę oceny realizacji projektu;
- Bieżąca ocena powinna pozwolić na ciągłe dostosowywanie działań lub ich elementów do zmieniających się warunków zewnętrznych (np. inne źródła finansowania, przesunięcie harmonogramu realizacji, czy zmiana zadań);
- Odpowiedzialność za prowadzenie procedury monitoringu spoczywa na jednostkach koordynujących poszczególne projekty;
- Jednostki koordynujące są odpowiedzialne za przygotowania kart ocen realizacji działań strategicznych;
- Proponuje się, aby bieżąca ocena realizacji Planu Odnowy Miejscowości (monitoring) odbywała się raz do roku;

- Karty oceny projektu będą składane do Zespołu Zarządzania Planem Odnowy Miejscowości, który przygotowuje zbiorcze sprawozdanie z realizacji Planu Odnowy Miejscowości.

Ocena (ewaluacja) Planu Odnowy Miejscowości:

Ocena (ewaluacja) to procedura polegająca na badaniu przyczyn rozbieżności między zakładanymi efektami a rzeczywistymi (na podstawie karty ocen projektu), z jednoczesnym wprowadzeniem zmian, które mają na celu dostosowanie Planu Odnowy Miejscowości do określonych wymagań. Zakłada się, że ocena będzie prowadzona każdego roku.

Ocena Planu Odnowy Miejscowości odbywać się będzie poprzez następujące działania:

- Analiza poszczególnych kart ocen realizacji projektów i bieżące reagowanie na zmieniające się warunki. Analiza będzie dokonywana przez Zespół Zarządzania Planem Odnowy Miejscowości;
- Okresowy, tzn. przynajmniej raz w roku, przegląd realizacji Planu Odnowy Miejscowości na zebraniach Rady Sołectkiej oraz sesjach Rady Miejskiej;
- Sesja i zebrania będą miały charakter sesji/zebrań strategicznych, na których wprowadzane będą zmiany do Planu Odnowy Miejscowości. Uczestnikami sesji strategicznych, poza Radnymi Gminy Wyszków, członkami Rady Sołectwa Ślubowa będą przedstawiciele różnych środowisk;
- Sesja strategiczna powinna wyprzedzać sesje dotyczące projektowania budżetu Gminy, wskazując na nowe kierunki prac nad budżetem.

Program sesji/zebrania strategicznego powinien uwzględniać:

- Ocenę Planu Odnowy Miejscowości na podstawie kart ocen projektów;
- Propozycje nowych działań z uzasadnieniem wprowadzenia lub rezygnacji, jeżeli dane zadanie było wpisane w Plan Odnowy Miejscowości;
- Dyskusja, głosowanie, zatwierdzenie.

Prace nad wdrażaniem i zmianami w Planie Odnowy Miejscowości powinny przebiegać w uzgodnieniu społecznym, dlatego zachęca się, aby co dwa lata w pracach zespołu opracowującego POM wzięli udział zaproszeni goście, tzw. liderzy społeczni.

Główne zadania i projekty, wynikające z planu rozwoju, zostaną udostępnione mieszkańcom poprzez stronę internetową gminy Wyszków. Takie przedstawienie Planu Odnowy Miejscowości Ślubów pozwoli na jego upublicznienie w szerokim kręgu

mieszkańców oraz stworzy możliwość jak największego uczestnictwa mieszkańców przy jego wdrażaniu.

Przewodnicząca Rady

Elżbieta Piórkowska